

Zaaknummer: 15023-2022

Medewerker	:	Gerard Luijmes
Team	:	Concerncontrol
Datum	:	22 maart 2022
Portefeuillehouder	:	burgemeester A.G.J. Strien

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ 1773_Gemeente Olst-Wijhe_CV DigiD en Suwinet_2021 ENSIA; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ 1773_Gemeente Olst-Wijhe_Bijlage 1 DigiD - Combi Infra- en applicatieleverancier_DigiD 1000309_2021 ENSIA; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ 1773_Gemeente Olst-Wijhe_Bijlage 1 DigiD - Combi Infra- en applicatieleverancier_DigiD 1002421_2021 ENSIA; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ Collegeverklaring ENSIA_2021 bijlage 2 Suwinet-Olst-Wijhe; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ 202203EOlst-Wijhe Assurancerapport ENSIA 2021 CONCEPT; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ Gemeente Olst-Wijhe_BAG-BGT-BRO 2021_2021 ENSIA; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ Gemeente Olst-Wijhe_WOZ 2021 ENSIA; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☒ 20211026 DBA-PRLG DigiD iBurgerzaken Gemeente Olst-Wijhe; zaaknr. 12787-2022;</p> <p>☐</p>
<p>AFSTEMMING MET →</p> <p>☒ anders, nl. DOWR i (Eric Grotenhuis) en Teamleider BOR</p> <p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Collegeverklaring 2021 Informatiebeveiliging voor DigiD en Suwinet en verantwoordingsrapportage BAG, BGT en BRO en WOZ.</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Collegeverklaring Ensia voor DigiD en Suwinet over 2021 af te geven;
2. De verantwoordingsrapportages BAG, BGT en BRO en WOZ vast te stellen;
3. De raad over de collegeverklaring te informeren via de jaarstukken 2021 en de stukken ter inzage te leggen voor de raad van 4 juli 2022.

SAMENVATTING

Het college van burgemeester en wethouders geeft met de collegeverklaring voor DigiD en Suwinet aan in hoeverre de gemeente Olst-Wijhe voldoet aan de voor DigiD en Suwinet geselecteerde informatiebeveiligingsnormen op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek. ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

INLEIDING

Jaarlijks legt het college van B&W verantwoording af aan de gemeenteraad en aan de verticale toezichthouders (ministeries van BZK, SZW, Financiën) over informatieveiligheid. Hiervoor is in 2007 door VNG ENSIA ingevoerd: Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking en een eenmalige IT-audit.

ENSIA sluit aan op de gemeentelijke planning en control cyclus voor informatiebeveiliging. Het neemt de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIO) als uitgangspunt en maakt gebruik van een daarop ingerichte zelfevaluatie.

Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatiebeveiliging van de gemeente en kan ze beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad en andere belanghebbenden.

ENSIA structureert daarnaast de verticale verantwoording van gemeenten richting de rijksoverheid over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO, Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

Collegeverklaring ENSIA

Met een collegeverklaring wordt door iedere gemeente over de ENSIA-domeinen verantwoording afgelegd over informatiebeveiliging voor DigiD en Suwinet. Deze verklaring betreft de onderdelen (DigiD en Suwinet) waarover "assurance" wordt gevraagd van een onafhankelijke IT-auditor. De IT-auditor verklaart in het Assurance rapport dat de collegeverklaring een getrouw beeld geeft. Dit gaat naar Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Met de jaarlijkse zelfevaluatie BAG, BGT en BRO zijn verantwoordingsrapportages opgesteld. Met het vaststellen van deze verantwoordingsrapportages wordt horizontaal verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad. Verticaal wordt verantwoording afgelegd aan het Ministerie van Binnenlandse zaken, als formeel toezichthouder van de drie genoemde registraties.

De zelfevaluatie WOZ is dit jaar nieuw. Hiervoor wordt horizontaal verantwoording aan de gemeenteraad afgelegd en verticaal aan het Ministerie van Financiën, als formeel toezichthouder van de genoemde registratie.

BEOOGD RESULTAAT

Met ENSIA verantwoordt het college zich gemeentebreed over informatieveiligheid. De kern is om de informatiebeveiliging op een hoog niveau te houden. Hiermee garanderen we dat de inwoners van onze gemeente ervan uit kunnen gaan dat hun gegevens in veilige handen zijn en dat de gemeente voor hun een betrouwbare partner is in deze.

Het college verklaart dat bij gemeente Olst-Wijhe op 31 december 2021 de beheersingsmaatregelen (in opzet en bestaan) voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet.

KADER

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

VNG-resolutie "Informatieveiligheid randvoorwaarde voor de professionele gemeente" uit 2013.

ARGUMENTEN

Samenvattend beeld DigiD en Suwinet:

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002421	Ja	Nee
DigiD 1000309	Ja	Nee
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing

Assurance rapport collegeverklaring

De IT-auditor (At Risk Advies BV te Maastricht) heeft de concept collegeverklaring gecontroleerd. Hij komt tot de conclusie dat de concept-collegeverklaring, inclusief de bijlagen 1 DigiD en 2 Suwinet, waarnaar in de collegeverklaring wordt verwezen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, juist is.

Verantwoordingsrapportage 2021 BAG, BGT en BRO:

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

Wij leggen als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores, die in het rapport te zien zijn, vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

Het beheer van de Basis Registratie Ondergrond (BRO) binnen de organisatie van onze gemeente bevindt zich in een fase van heroriëntatie. Momenteel vindt het beheer plaats vanuit het team Leefomgeving. De werkzaamheden, waarop de BRO betrekking heeft, heeft met name raakvlakken met het team Beheer Openbare Ruimte (BOR). In 2022 zal een besluit worden genomen over de uiteindelijke situering van het beheer van de BRO.

Hieronder zijn de scores per basisregistratie aangegeven. Tevens zijn de verbetermaatregelen vermeld. Voor een onderbouwing wordt verwezen naar de bijgevoegde rapportage.

Scores geobasisregistraties 2021 (tijdvak 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021):

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		Knelpunten gegevenskwaliteit → minder goede dienstverlening als gegevens niet volledig zijn, voor iedereen die gebruik maakt van de data uit de BAG.	Duidelijke afspraken maken met de personen die ervoor moeten zorgen dat de gemeente Olst-Wijhe de definitieve geometrie op tijd ontvangt voor de invoering in de BAG applicatie. In Olst-Wijhe zelf de BGT weer oppakken en niet uitbesteden aan Deventer.

< 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		Onvoldoende regie en middelen/capaciteit om het BGT beheer te kunnen waarborgen.	In Q 1 van 2022 moet er een plan worden voorgelegd aan directie om dit probleem te kunnen oplossen.

< 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		Aanlevering niet NEN-conform → contracten aannemers aanpassen!	Aanstellen (interne) controleur per 1-6-2021

< 60% Onvoldoende vanaf 60% voldoende

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021
BAG	98%	95%	93%	85%
BGT	N.v.t.	83%	90%	63%
BRO	N.v.t.	70,8%	63,0%	66%

Toelichting op de trend score:

BAG: Voor de BAG geldt dat sinds 2021 in het kwaliteitsdashboard op een andere manier en exacter de tijdigheid van de definitieve geometrie van gereed gemelde panden wordt bijgehouden dan voorgaande jaren. Dit geeft een juister beeld waardoor de score terug is gelopen naar 85%, terwijl de situatie in zijn geheel niet veel anders is dan de voorgaande jaren. Dat deze score niet beter is, ligt vooral bij de fysieke inmeting van panden en het verwerken van deze data in de BAG applicatie. Het blijft dus zaak om dit te blijven verbeteren. Met de 85% wordt overigens nog steeds voldaan aan de eisen van het ministerie.

Stand van zaken: In het najaar van 2021 heeft uw college extra geld uitgetrokken om de ontstane achterstanden weg te werken, naar aanleiding van een voorstel over de oorzaak van de achterstanden. De achterstanden BGT zijn inmiddels weggewerkt. Op dit moment worden de beheergegevens van het team BOR bijgewerkt. Achterstanden zijn o.a. ontstaan door te weinig regie en sturing op de opdrachten richting Deventer, die het feitelijke beheer zelf ook weer heeft uitbesteed. Deze situatie heeft er toe geleid dat de achterstand heeft kunnen oplopen. Door deze dichter bij ons zelf te organiseren ontstaat er a) meer draagvlak en gevoel van eigenaarschap bij ons zelf en b) hebben we sneller zicht op het ontstaan van achterstanden. De directie heeft daarom ermee ingestemd om binnen de bestaande begrotingsbudgetten een subteam Geo-informatie binnen onze organisatie te vormen, dat ook een opstap is naar meer en beter datagestuurd werken: namelijk de beheerdata op orde.

BGT: Zie de analyse in de rapportage over de achterstanden die zijn ontstaan. In Q1 ligt er een voorstel voor om, op basis van de analyse verbeteringen door te voeren. Dit verbetervoorstel is op 3 maart 2022 in de directie in de orde geweest. De directie heeft besloten in te stemmen met het op orde krijgen en houden van de Geografische en beheer data.

BRO: De huidige werkzaamheden onder de BRO zijn minimaal qua omvang en intensiteit. Binnen de BRO portal zijn werkzaamheden door vaste leveranciers geautomatiseerd. Incidentele aanmeldingen worden doorgezet. Indien nodig met hulp van de helpdesk BRO.

Stand van zaken: zie ook de toelichting bij BAG. De aanstelling van een intern controleur wordt onderdeel van het subteam GEO -informatie.

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ en iBurgerzaken

Hierover is ook rapportages opgesteld.

DRAAGVLAK

De collegeverklaring (en de verantwoordingsrapportages) zijn tot stand gekomen door de Beveiligingsfunctionarissen van DOWR en de beheerders van de basisregistraties in onze gemeente (voor zover de betrokkenheid). Dat zijn Jorrit Boxum (team WIZ) voor Suwinet, Ada Bröring voor Basisregistratie personen (BRP) en Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Bert Denekamp voor Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en Basisregistratie Ondergrond (BRO), Martin Waning voor Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en Eric Grotenhuis van de I-werkorganisatie (DigiD).

Verantwoording PUN

Op grond van de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 is iedere Nederlandse gemeente verplicht om jaarlijks een onderzoek uit te voeren naar de beveiligingsmaatregelen en overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces Reisdocumenten. Het uittreksel met het resultaat van het onderzoek dient aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) te worden verstrekt. Deze verantwoording heeft separaat plaatsgevonden. De score voor het voldoen aan de wettelijke normen was 100%.

DUURZAAMHEID

--

RISICO'S (financieel/juridisch)

--

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

--

AANPAK/UITVOERING

Het concept Assurance rapport van de IT Auditor wordt na besluitvorming van het college omgezet in een definitief document.

De Collegeverklaring wordt met het Assurance DigiD/Suwinet rapport, BAG/BGT/BRO en WOZ rapport toegestuurd aan de toezichthouders van de desbetreffende Ministeries. Voor DigiD, BAG, BGT en BRO is dit het Ministerie van Binnenlandse zaken. Voor Suwinet is dit het Ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor WOZ is dit de Waarderingskamer onder toezicht van Ministerie van Financiën. In het jaarverslag Informatiebeveiliging (bij de jaarrekening) is een paragraaf ENSIA opgenomen. De stukken gaan naar de gemeenteraad (gelijktijdig met de jaarstukken).